

Pitná voda pro Žďár je zajištěna

Přichází-li léto, vyvstává otázka zajištění dostatku pitné vody pro naše město. Protože jde o tak závažnou záležitost, nelze problematiku chápat sezónně, ale mít řešení v dlouhodobé koncepci platné několik desetiletí.

To říká Ing. Dagmar Zvěřinová, předsdkyně předsednictva Svazu vodovodů a kanalizací (SVK) Žďársko.

Vzhledem ke změně klimatu a změnám v přírodě, musí i vodní hospodářství dle jejích slov na danou situaci reagovat. Situaci ovlivňuje řada faktorů: množství vody, odlesnění, zhoršující se kvalita vody v nádržích i změny potřeb vody v jednotlivých regionech. Nastanou-li podstatné zvraty, vyvolá to nejen diskuze, ale i analýzy a návrhy.

Pro oblast Žďárska zajišťuje výrobu a distribuci pitné vody Svaz vodovodů a kanalizací Žďársko; provoz sítě obstarává Vodárenská akciová společnost, a. s. Brno.

Jak Dagmar Zvěřinová uvádí, vodárenskou soustavu SVK Žďársko tvoří úpravná voda Mostiště a úpravná voda Víř. K tomu několik pramenišť a hlavně síť přivaděčů.

Úpravná voda Mostiště je po modernizaci. Byla dokončena v roce 2014 nákladem téměř 500 milionů korun. Na přivaděčích se každý rok provádí obnova v rádech milionů korun. Úpravná voda Víř doposud čekala.

„Stavba z let 1961 až 1964 vybudovaná s kapacitou 90 l/s byla následně rozšířena až na 180 l/s. Bohužel, zhoršující se stav jakosti surové vody v nádrži si vynutil postupné snižování výkonu, a to i po částečném doplnění technologie,“ konstatuje předsdkyně Zvěřinová.

Loni valná hromada SVK Žďársko schválila modernizaci a intenzifikaci tohoto technologického celku. V rámci přípravy stavby byl proveden podrobný stavební - technický průzkum. Na jeho základě byla zpracována dokumentace pro stavební povolení, včetně propočtu nákladů.

Jak se ukázalo, ty jsou opravdu velké. Důvodem je fakt, že po více než 60 letech je většina rozhodujících budov úpravné vody ve špatném technickém stavu, takže projekt navrhuje jejich asanaci a výstavbu nového

VÍŘ, přehradní nádrž z poválečných let.

Foto: archiv Brněnské vodárny a kanalizace, a. s.

technického zázemí k úpravě surové vody na pitnou.

Dle předsdkyně Zvěřinové neměli odborníci k dispozici kompletní dokumentaci z dob minulých, takže neznají konkrétní technické řešení zvolené při výstavbě před více než 60 lety.

Došli tedy k závěru, že pouhá oprava technického zázemí úpravné vody by byla technicky neproveditelná. To by znamenalo, že SVK Žďársko by mělo přistoupit na výstavbu nových budov. To znamená zvýšení nákladů stavby nad únosnou mez.

„Cena přebudování naší úpravné v objemu 650 milionů korun je natolik vysoká, že by se promítla razantně do ceny pitné vody na mnoho let dopředu,“ konstatuje Dagmar Zvěřinová.

Odborníci tedy hledali další řešení. Po rozvaze zvolili jako nejlepší způsob k zajištění spolehlivého zdroje vody pro Žďársko využití úpravné vody ve Švařci a napojení naší vodárenské soustavy na vodárenskou soustavu Vířského oblastního vodovodu.

Úpravná voda Švařec se nachází v části obce Koroužné v okrese Žďár nad Sázavou. Od hráze vodní nádrže Víř je vzdálena necelou čtvrt hodinu

jízdy jihovýchodně směrem na Štěpánov nad Svatkou.

„Řešením je přebudování vířské úpravné vody na akumulaci a distribuční areál a vybudování asi osmikilometrového přivaděče - propoje mezi úpravnou Víř a úpravnou Švařec,“ vysvětluje Dagmar Zvěřinová.

SVK Žďársko již požádal o změnu v Plánu rozvoje vodovodů a kanalizací Kraje Vysočina. „Jde o nový propoj mezi oběma areály a nebude lehké jej vybudovat. Ale navazujeme na nově uvažovaný společný záměr Kraje Vysočina a Jihomoravského kraje na propojování soustav SVK Žďársko, Oblastního vířského vodovodu, soustavy Třebíčsko a v budoucnu možná i soustavy Jihlavská,“ informuje Ing. Zvěřinová.

Město Žďár nad Sázavou je současně připojeno na oba zdroje pitné vody, Víř i Mostiště. Pro naše město je pro budoucnost riskantní mít jenom jeden zdroj. Při tak zásadním odběru by v případě poruchy přivaděče mohly nastat značné problémy.

Navrženým řešením se nejen propojí obě vodárenské soustavy, ale také se zvýší zabezpečení zásobování celého Žďárska.

„Plánované kroky jsou rozděleny do pěti let. Zatím musíme i pomocí dílčích investic do stávající úpravné Víř udržet chod obou úpraven na odpovídající úrovni. Pitná voda v dostatečném množství a předepsané kvalitě bude zajištěna,“ ujišťuje na závěr předsdkyně SVK Žďársko Dagmar Zvěřinová.

Vířské přehradě je 64 let

Přehradní nádrž Víř I s hrází o výšce 76,5 m na řece Svatce byla budována v letech 1947 až 1957. Jezero o rozloze skoro 224 ha zalilo obce Chudobín a Korouhvice. Vířská přehrada s hydroelektrárnou je v provozu již 64 let.

Vodní nádrž Víř II je malá přehradní nádrž o rozloze 12,5 ha na řece Svatce. Postavena byla v roce 1954 pod obcí Víř k vyrovnávání průtoků v řece, rozkolísaných nepravidelnou činností špičkové elektrárny na Vířu I.

Vodní nádrž Mostiště, zvaná též Mostišťská přehradní nádrž, leží na řece Oslavě severně od Velkého Meziříčí. Má rozlohu 93 ha. Při jejím plném napuštění v roce 1961 vzniklo jezero dlouhé přes 5 km a široké 1 km. Řadí se mezi středně velké přehradny v ČR. (PI-Iko)

ÚPRAVNA VODY Víř slouží více než 60 let.

Foto: archiv Svazu vodovodů a kanalizací Žďársko

ÚPRAVNA VODY Švařec v Koroužném.

Foto: BVK, a. s.